

● JAVNO PRAVOBRANILSTVO MESTA LJUBLJANE POROČA

Leta 1980 že bližje krajevnim skupnostim

Javno pravobranilstvo mesta Ljubljana po zakonu zastopa mesto Ljubljana, ljubljanske občine, njih organe, organizacije in sklade ter KS v vseh premoženjskopравnih zadevah. Prav tako — po pooblastilu — zastopa samoupravne interesne skupnosti vzgoje in izobraževanja, kulture, zdravstva in socialnega varstva ter otroškega varstva, ki so del skupščinskega sistema, ter vse organizacije, ki imajo v teh skupnostih položaj izvajalcev (šol, vrtcev itd.). Nadalje javno pravobranilstvo ocenjuje in daje pravna mnenja k sklenjenim pogodbam, ko gre za promet nepremičnin med družbenimi pravnimi osebami in občani zaradi varstva družbene lastnine; spremlja in preučuje tudi družbene odnose in pojave v zvezi s problemi, ki imajo poseben pomen za pravno varstvo družbenega premoženja.

V zvezi z izvajanjem svoje funkcije je javno pravobranilstvo mesta Ljubljana zelo uspešno sodelovalo s pristojnimi organi in službami ljubljanskih občin in mesta. Zlasti veliko pozornost je posvečalo sodelovanju s KS pri reševanju konkretnih premoženjskopравnih zadev na področju komunalnih dejavnosti in upravljanja stvari v družbeni lastni. KS v sedanjih razmerah zaradi njihovega obširnega delovnega področja in znatnih družbenih sredstev, s katerimi razpolagajo, res trajno potrebujejo pravnega svetovalca. Kljub pozornosti, ki jo pravobranilstvo posveča krajevnim skupnostim, pa ugotavljamo, da se KS ne po-

služujejo dovolj javnega pravobranilstva, čeprav jim to — izjemoma samo njim poleg druge pravne pomoči sestavlja pogodbe in predloge za vključbo v zemljiške knjige.

Javno pravobranilstvo mesta Ljubljana je lani obravnavalo 7876 zadev, katerih vrednost je znašala nekaj več kot 430 milijonov dinarjev. Od tega odpade na občino Ljubljana Moste-Polje 1.286 zadev.

Pravobranilstvo mnogim uporabnikom družbenega premoženja pravno svetuje. Teh uporabnikov je veliko, med njimi je na mestnem območju tudi 130 KS.

Ob presojanju pogodb o prometu z nepremičninami javno

pravobranilstvo ugotavlja problem cenitve nepremičnin. Te naloge opravljajo zapriseženi sodni cenilci in dogaja se, da ocenjujejo nepremičnine po različnih kriterijih in interesih, različno za razne vrste nepremičnin, tako da se njihove cenitve v kriterijih in ocenah močno razlikujejo. To povzroča pri reševanju konkretnih problemov mnogo težav in zapletov. Za to je bilo lani decembra posvetovanje, na katerem so poleg sodnih cenilcev in izvedencev sodelovali tudi predstavniki delovnih organizacij, ki se ukvarjajo z urejanjem gradbenih zemljišč, predstavniki premoženjskopравnih služb občin, sodniki in funkcionarji javnega pravobranilstva. Javno pravobranilstvo je navzoče seznanilo s pomanjkljivostmi in napakami, ki jih je opazilo pri svojem delu. Na posvetovanju smo se dogovorili za enotnejšo prakso in sprejeta so bila tudi stališča, kako s področja boljše organizacije in delovanja sodnih cenilcev (ustanovljen je bil iniciativni odbor, seznam cenilcev bo dopolnjen, cenilci se bodo organizirali v asociacijo

itd.) kot s področja strokovnega sodelovanja (v bodoče bodo uporabljali enotno publikacijo za povečanje stroškov gradbenih storitev, izdelan bo pravilnik o sodnih cenilcih, organizirana bodo občasna posvetovanja itd.). Tako je posvetovanje doseglo svoj namen in položaj na tem področju se bo izboljšal, če bo seveda uresničeno vse tisto, kar je bilo sprejeto.

Obstaja tudi možnost — zaradi reorganizacije sodišč in javnih tožilstev — preselitve javnega pravobranilstva iz prostorov v Tavčarjevi ulici v druge prostore. Ker pa je delo javnega pravobranilstva tesno povezano z delom sodišč (obravnave, zemljiška knjiga, ugotavljanje pravnomočnosti, pritožbe zoper odločbe o odškodnini za nepremičnino, pritožbe zoper sklepe o izvedencih itd.), mu je nujno potrebno preskrbeti poslovne prostore v bližini sodišč. Kakršnakoli oddaljena lokacija je neprimerna tudi zato, ker je njegova lokacija v centru mesta tudi za delavce občin, zlasti pa za predstavnike oddaljenih KS.

N. D.

PISMA BRALCEV

To in ono iz Zelene jame

Odkar je postalo križišče Pokopališke in Kavčičeve ulice tako zelo prometno, so čakalno postajo mestnega potniškega prometa prestavili v Zvezno ulico — med Avtonabavo in Velano. Vsekakor bolje kot poprej pred mesnico v Kavčičevi ulici! Nekaj pa takoj zbode v oči: vseh devet koškov za odpadke, ki so poprej viseli na drogih javne razsvetljave tamkaj, je zmanjkalo. Zato pa zdaj preskakujemo ledene kupe in občudujemo smeti na pločniku.

Se slabše je na zvaljanem parkirišču ob Šmartinski cesti od Velane proti semaforiziranemu križišču. 3. februarja je tamkaj parkiralo šest tovornjakov s prikolicami: med odvženimi gumami, odsluženi žarometi in človeškimi iztrebki v bližnjem grmovju. Ko sem nekega voznika težkega tovornjaka madeonske registracije vprašal, kdo jih je napotil na to parkirišče, je odgovoril: »Cetra, poslovna jedinica Ljubljana, Kavčičeva 61«. (Poprej je bil v tej hiši Transportkomerc, s katerim smo imeli Zelenojamčani precejšnje težave — Nsk je o tem dosti poročala.)

Vem, da je operativno vodstvo naše KS — zlasti tovariš Krnjarič — pri pristojnih večkrat skušal to urediti, stvar pa se ni premaknila. Kar malo nerodno pa je za šolarje, ki to vsak dan vidijo. Na vsakem koraku pa jih opozarjamo

na čisto, urejeno okolje in jim vtipamo v glavo »belo Ljubljano«.

Pa še besedo, dve o podhodu ali podvozu ob OŠ Vide Pregarc na Zvezni ulici. V letoletni številki glasila krajanov Zelena jama smo prebrali, da je le-ta v srednjeročnem načrtu. Vprašujem pa, kako daleč so dogovori med našo občinsko skupščino in železniškim gospodarstvom; ali spet čakamo novo žrtev na tem divjem prehodu?

In še: Kako in kaj je z odgovorom na moji vprašanji v rubriki Zelena jama iz 2. številke Nsk? JANEZ GRČAR

Pripis uredništva: Upajmo, da so pristojni organi prejšnji vaš zapis in tegale vestno prebrali? Na oba smo jih še opozorili in — dobili takoj tudi odgovore. Objavljamo jih v celoti.

Odgovor na občanovo vprašanje

Avtor članka J. G. in uredništvo Naše skupnosti sta nas spodbudila, da odgovorimo na nekatera vprašanja, zapažanja in razmišljanja v zvezi z novo tržnico v Mostah in urejenost njene okolice.

Predvsem moramo poudariti, da je tudi KS Moste opozorila ustrezne organe, —j odpravijo nekatero pomanjkljivost v tržnici in njeni okolici. Verjetno se celo niso pokazale vse pomanjkljivosti, kajti predlogi za odpravo le-teh prihajajo skoraj vsak dan, vsaka umestna pobuda pa je za nas zelo dobrodošla.

Svet potrošnikov se intenzivno dogovarja s tozdom Živilski trgi, kako popestriti izbiro blaga. Seveda nastopajo v zvezi s tem tudi objektivne težave.

Trenutno je zaradi ostre zime zelo majhna izbira povrtin, južnega sadja pa tudi drugod ni na pretek. Aktivno sodelujemo s predlogi in mnenji o funkcionalnejši izrabi prodajnih prostorov, seveda v okviru obstoječih možnosti.

Predvsem si prizadevamo, da bi v novi tržnici dobili prodajni prostor za povrtine, sadje in špecerijsko blago — nekaj podobnega, kot je bila prodajalna Sadja — zelenjave v stari tržnici.

Ze pred časom smo ustrezne organe opozorili na ureditev

nedokončane okolice nove tržnice in parkirnega prostora pred njo.

Parkiranje je v centru Most nasploh večji problem. Nekaj parkirnih prostorov bomo dobili na ploščadi bivše tržnice, ko bodo le-to odstranili.

V razpravi imamo tudi novo študijo o ureditvi tekočega in mirujočega prometa v centru Most, ki pa po vsej verjetnosti ne bo pomenila kvalitnejšega premika — vsaj ne vse do takrat, dokler ne bodo odstranjeni nekateri objekti. Komunalnega redarja že dolgo časa nimamo več, ker sredstva zanj nismo dobili od nikogar, sami pa jih za te namene tudi nimamo. Sicer pa smo tudi mi postali majhna KS. Tudi če bi imeli komunalnega redarja, verjetno ta ne bi rešil problema parkiranja v centru Most.

Z zgraditvijo Doma španskih borcev bomo končali z urbanistično ure-

ditvijo centra Most. Upamo, da bo z zaključkom teh del postal center Most sodoben urbanistični mestni predel — center, ki pa bo nosil tudi vse spremljajoče tegobe takšnega središča, npr. betonsko utesnjenost, pomanjkanje zelenic, parkirnih prostorov in podobno. Zato bo treba postoriti še marsikaj, da bi te tegobe vsaj omilili.

Urbanistični izgled centra Most ne more nikoli več biti takšen, kot je bil včasih. Spremembe in razvoj so posledica naših potreb, hotenj, predvsem pa dogovorov.

Vsi skupaj im bomo morali s svojim delom, predvsem pa z odgovornejšim odnosom do okolja prispevati delež za boljše počutje in življenje v centru Most — in naše Moste bodo lepše, kot so bile včasih.

Če se bomo tega zavedali in tako ravnali, bodo Moste obdržale svojo posebnost iz polpretekle zgodovine, bodo pristne, predvsem pa prijetne. SVET KRAJEVNE SKUPNOSTI MOSTE

● NA VPRAŠANJA IZ ZELENE JAME V PISMIH BRALCEV POSREDUJEMO ODGOVORE OBČINSKE KOMUNALNE SKUPNOSTI

PRVO PISMO

Glede dovoza na parkirni prostor pri tržnici v Mostah, neurejeno okolico in parkiranje odgovarjamo:

Dovoz na parkirni prostor bo končno uredjen, ko bo končana gradnja Doma španskih borcev, predvidoma letos spomladi. Prav tako bo tedaj končana zunanja ureditev celotnega kompleksa. Z dokončanjem Doma španskih borcev se bo povečalo število parkirnih mest, nekaj pa jih bomo pridobili z odstranitvijo stare tržnice.

Glede neočiščenih pločnikov in parkirnih površin pa tole: Vsi pločniki, katere je po sprejetem planu vzdrževanja dolžno očistiti komunalno podjetje Ljubljana, so bili pravočasno očiščeni. Slabše pa so bili očiščeni pločniki, katere so dolžni čistiti lastniki zgradb in parcel. 7. člen odloka o ureditvi zimske službe na območju ljubljanskih občin (Ur. l. SRS 2/80) namreč določa, da so hišni sveti, zbori stanovalcev, uporabniki in najemniki objektov, poslovnih hiš in lokalov ter lastniki zgradb dolžni:

1. odstraniti sneg in led s pločnika,
2. sproti odstraniti sneg in led s streh in žlebov,
3. posipati pločnike ob poledici,
4. očistiti ulične požiralnike in ob vozišču zagotoviti odvodnjanje.

Zavezanci iz prvega odstavka tega člena so dolžni izpolnjevati svoje obveznosti tudi, če pločnik ne poteka neposredno ob objektu, temveč je med objektom in pločnikom funkcionalna površina objekta (železnica, parkirišče, prehod, plato ipd.). Za izvršitev obveznosti iz prvega odstavka tega člena morajo ob nezazidanih parcelah skrbeti lastniki zemljišč ali imetniki pravice uporabe oziroma upravitelji zemljišč.

DRUGO PISMO

V komunalni skupnosti imamo za letošnje leto v planu tudi namestitve novih koškov za smeti. To bomo opravili predvidoma v tem mesecu, lokacija pa bo določena v soglasju s krajevnimi skupnostmi.

Investitor gradnje podhoda v podaljšku Proletarske ulice je Železniško gospodarstvo. Kot nam je znano, je na zavodu za družbeni razvoj Ljubljane — tozđ LUZ že naročena lokacijska dokumentacija.

Tajnik komunalne skupnosti DUŠAN PIRC

Sreča je, če dobiš za svojega otroka prostor v vrtcu. Še večja sreča pa je, če varstvo sploh dobiš. Pa naj bo to pri babici, teti, sosedih, zasebni varuhinji — ali družinski varuhinji.

ALENKA

● POGOVOR S ŠTEFKO PETERLINOVO O DRUŽINSKEM VARSTVU

PREMALO OTROK V VRTCIH

Je že tako z nami, da razumemo stisko drugih šele tedaj, ko se tiče tudi nas. Na primer stisko, ko ti otroka v vrtcu odklonijo, ti pa si do najmanjše podrobnosti premislil že cel kup drugih možnosti, pa so ena za drugo odpadle. In kaj sedaj?

REŠITEV JE VEDNO VEČ

Štefka Peterlinova, ravnateljica VVZ Otona Župančiča s štirimi enotami: Ob Ljubljani, Na Peči, Parmška in Novosadska, je daleč naokrog znana po svoji prizadevnosti in stvarnem pogledu na težave našega otroškega varstva. S podatkom, da je v omenjenih vrtcih okrog 900 otrok in da jih prav toliko čaka na sprejem, nas je hitro postavila v središče nevzdržnih razmer, ki predstavljajo seveda le del tistih, ki so značilne za vso našo občino. Gradimo in gradimo, za seboj imamo že dva samoprispevka, vrtcev pa je še vedno premalo. Kaj bo šele jutri, pojutrišnjem?

»Lahko si mislite,« je dejala Peterlinova, »da jih vsaj v naslednjem srednjeročnem obdobju ne bomo zgradili niti toliko, kot smo jih zadnjih štirih letih. To pomeni, da bomo morali zavrniti še več otrok. Razlogi, da za vedno več denarja gradimo vedno manj uporabnih površin, so vsesplošno znani in niti najmanj značilni le za gradnjo vzgojnovarstvenih zavodov. Iz svojih izkušenj lahko le povem, da otroci, ki rastejo v najrazličnejših tipskih ali netipških vrtcih, kot temu pravimo, niso nič bolj srečni od tistih, ki niso nikoli videli vrtca od znotraj. Huda stiska pa nam na srečo zadnje čase odpira oči in spomnili smo se hišniških stanovanj po blokkih in stanovanj, ki bi jih že ob gradnji lahko namenili vrtcem. To bi bilo seveda ceneje, otroci bi bili na varnem pod isto streho, kjer je sicer njihov dom, ne bi jih bilo treba nositi po nartpanih avtobusih, po jutranjem hladu in megli... Dobrih razlogov za takšne vrtce najbrž ne zmanjka.

Obstaja pa še ena možnost, stara približno pet let. To je tako imenovano družinsko varstvo, kjer čuva varuhinja otroke na svojem domu, ki je v bistvu za določeno skupino otrok (najmanj tri in največ

šest) podaljšek vrtca. In v čem je razlika med tako imenovanim »črnim varstvom« in družinskim varstvom? Velika! Ženska, ki čuva tako skupino otrok, »posodi« svoj dom vrtcu, sama pa je z vrtcem v rednem delovnem razmerju — torej ima vse lastnosti delavke v združenem delu (redni osebni dohodek, zdravstveno, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, pravica do letnega dopusta, regresa za hrano in dopust...) in ji preprosto rečeno, tečejo leta. Za družbo je to mnogo ceneje kot gradnja vrtca, saj ženska seveda že ima pod steno in streho nad glavo. Ta največja začetna naložba pri taki obliki varstva seveda odpade. Obstajajo pa druge obveznosti; oprema prostora, igrače, posoda, posteljnina... dalje stalni nadzor nad tem, kako uspevajo takšni otroci, nadzor nad varuhinjo in še kaj. Morda pa je najpomembnejše, da so otroci v takem vrtcu vendarle družbeno nadzorovani kot tisti v vrtcu in da jih potem, ko so stari tri leta, praviloma sprejmejo v vrtce. Gre za to, da potrebuje otrok do približno tretjega svojega leta predvsem dobro nego in človeka, ki ga ima rad, na katerega se lahko naveže, po tretjem letu pa seveda vse to in še tisti izobraževalni del, ki pa mu ga seveda danes že starši težko damo, kaj šele zasebna ali družinska varuhinja.

Pri nas imamo že trinajst družinskih varuhinj in starši so navdušeni nad takšnim varstvom, saj so otroci v tako ozkem krogu vrstnikov veliko manj bolni. Poleg tega pa je to družinsko varstvo nekakšna velika družina, ozračja v njem je domače in manj formalno.

Naj mi tovarišica Peterlinova ne zameri, da zapišem še tole: Sama mi je dejala, da so celo njihove vzgojiteljice in varuhinje vse bolj za takšno varstvo, celo za svoje otroke. In one, ki se na to spoznajo, bodo že vedele...

ALENKA LOBNIK-ZORKO